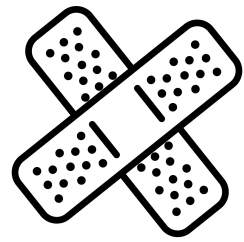
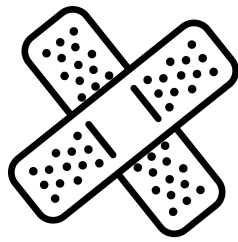
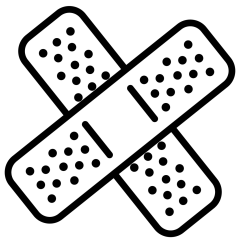

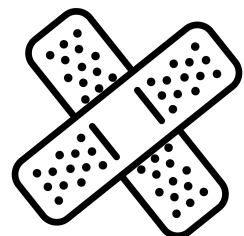
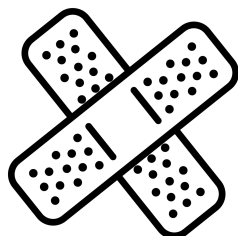
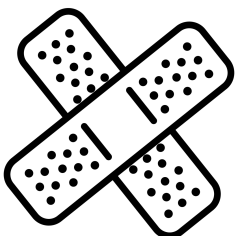
Bijlage bij
Praktijkgids
voor Repair Cafés

Veiligheid en bescherming in je

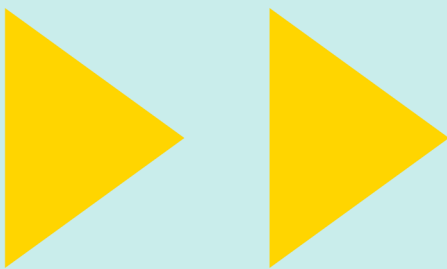
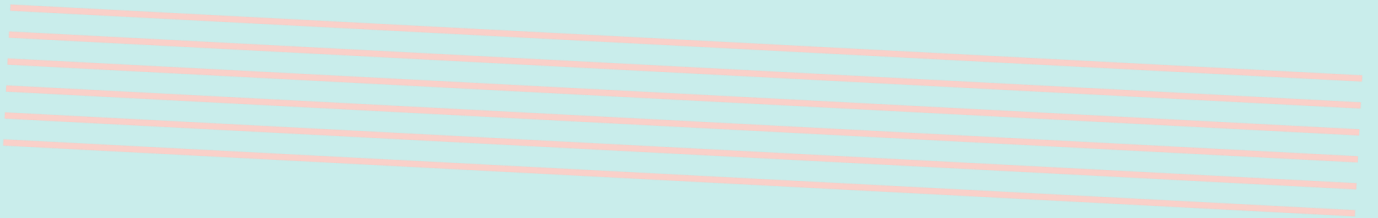
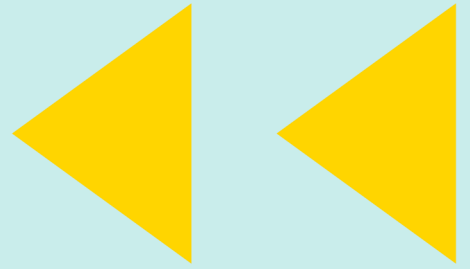
REPAIR

CAFE

INLEIDING

Bij het woord 'veiligheid' denk je al snel aan 'ongelukken voorkomen' en je persoonlijke veiligheid als hersteller. Dat is zeker een belangrijk aspect van 'veilig werken' binnen je Repair Café. Daarnaast gaat veiligheid ook over je 'veilig voelen' als hersteller. Je wil er gerust in zijn dat het voldoende is als je gewoon 'je best' doet om iemand verder te helpen. En als er iets mis loopt, heb je uiteraard graag dat ook dat goed geregeld is. Met de tips en bedenkingen die je hier vindt, laten we je graag nadenken over de vraag 'hoe organiseren we ons Repair Café zo veilig mogelijk'. We schreven deze tips bij elkaar vanuit de ervaringen van verschillende Limburgse Repair Cafés.

OPRECHTE DANK

Voor het inhoudelijk vormgeven: Romain Pirard, Yvan Gilis, Jos Kuppens, Marnic Soetaers, René Peeters, Danny Guilliams en Ward Dumon (van de Repair Cafés van Runkst en Sint-Truiden)

Voor de kritische blik: Mieke Vandenneste, Kris Moons, Joeri Glowania, Miel Truyen, Guido Jansen, Peter Buntinx, Robert Vanderbruggen en Eric Claesen (van de Repair Cafés van Alken, Beringen, Genk Linx +, Kuringen, Lummen en Zonhoven)

Voor de tekstcorrecties: Eric Claesen, Jos Kuppens en Peter van Meer

Met in ons hart en in onze gedachten: Johan Menten, voor het in gang steken van het overleg over dit onderwerp.

En alle organisatoren en herstellers die ik al mocht ontmoeten.

INHOUDSTAFEL

1. INRICHTING REPAIR CAFÉ

Pag. 4

- Opstelling van je RC
 - >> Technische opstelling
 - >> Algemeen
 - >> Stroomtoevoer: hoe lopen de kabels
 - >> Meettoestellen en gereedschap
- Ergonomie
- EHBO en persoonlijke bescherming
- Brandveiligheid

2. BASISKENNERS HERSTELLERS

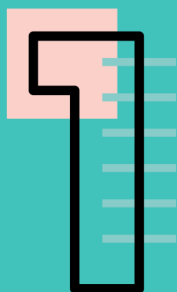
Pag. 9

- Werkmethode
 - >> Stap 0: de basis is 'gezond verstand'
 - >> Stap 1: vragen stellen aan de deelnemer
 - >> Stap 2: controleren, testen en storingsdeel bepalen
 - >> Stap 3: de meest waarschijnlijke oorzaak
 - op weg naar de oorzaak
 - >> Stap 4: herstelling in het storingsgebied
 - >> Stap 5: herstelling afronden
- Basiskennis elektriciteit
- Gebruik van meettoestellen en gereedschap

3. COMMUNICATIE

Pag. 14

- Met de deelnemer
 - >> Vragen stellen
 - >> Advies
 - >> Inspanningsverbintenis
 - >> Samen herstellen
- Tussen de vrijwilligers

*INRICHTING
REPAIR CAFE*

OPSTELLING VAN JE REPAIR CAFE

De inrichting van je Repair Café draagt bij tot de fysieke veiligheid van je herstellende én de deelnemers. Zo is het belangrijk dat elke hersteller voldoende ruimte heeft om zijn materiaal een plek te geven, veilig te kunnen werken en om te vermijden dat een deelnemer die aan tafel A staat plots voor problemen zorgt in de werkruimte van tafel B.

Ook de stroomtoevoer is belangrijk om het struikelen over kabels te vermijden. Meer daarover vind je onder 'technische opstelling'.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Hoe stellen we onze tafels op zodat iedereen voldoende werkruimte heeft?
- Hoe stellen we onze tafels op zodat de ene de andere niet stoort, zowel herstellende als deelnemers.

Opstelling tafels in Parochiecentrum Runkst (tijdelijke locatie)

TECHNISCHE OPSTELLING

ALGEMEEN

Het is aangeraden dat er enkele mensen met kennis van zaken aanwezig zijn die op je locatie weten waar de elektrische verdeelkast hangt en die ook terug kunnen aanzetten indien nodig.

Een tip: best test je de aardlekbeveiliging elke keer voor je begint met je Repair Café. Opgelet, bij een verkeerd aangesloten in/uitspanning kan de testwerking, bij sommige aardlekbeveiligers, stuk gaan als je deze langdurig indrukt.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Weten er mensen waar de elektrische verdeelkast staat?
- Zijn er mensen die de elektrische verdeelkast terug aan kunnen zetten indien nodig?
- Testen we de aardlekbeveiliging elke keer?

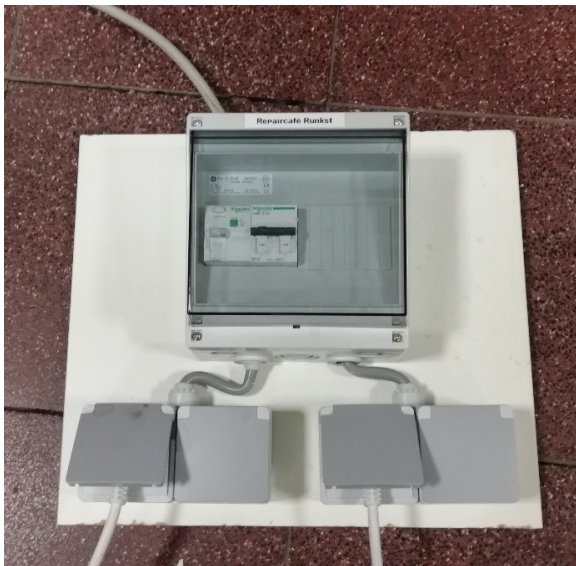
STROOMTOEVOER: HOE LOPEN DE KABELS?

De meeste herstellende hebben stroom nodig om spullen te herstellen en / of werken aan spullen die stroom nodig hebben.

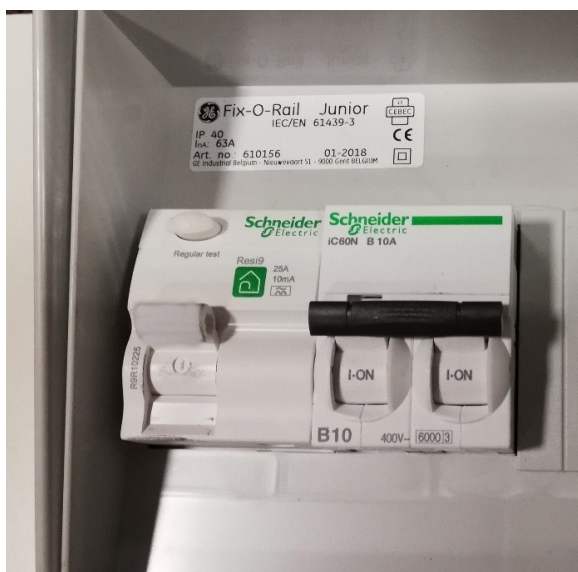
We hebben de volgende opstellingen getest:

- Twee rijen tafels waarbij de herstellende met de ruggen naar elkaar zitten. Elke hersteller heeft een stekkerdoos op zijn tafel. Er lopen geen kabels aan de kant van de deelnemers.
- Je kan de herstellende ook aan de buitenkant opstellen, dus deelnemers in het midden. Het voornaamste is dat de deelnemers niet over de kabels kunnen struikelen. Herstellende uiteraard ook best niet.
- Voor de puur technische opstelling hebben we positieve ervaringen met volgende opstelling:

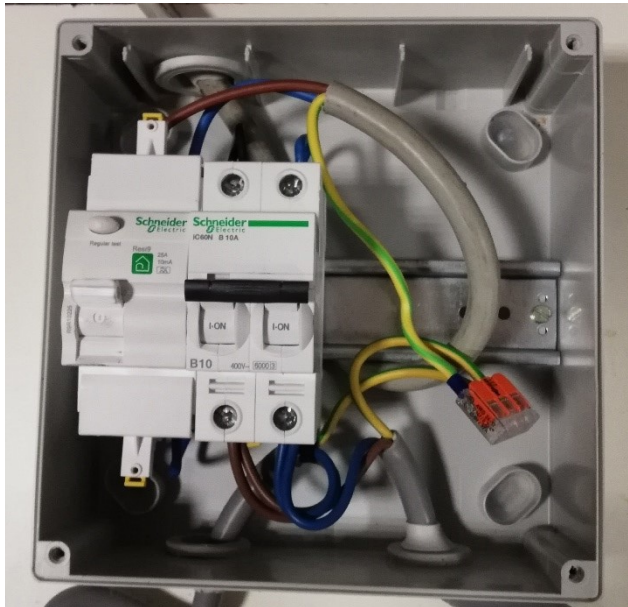
- Een industrieel kastje met daarin een aardlekbeveiligiger van 10 mA voor persoonsbeveiliging (voor zowel detectie van wisselspanning als gepulseerde gelijkstroom) en 2 snelle automaten van B10 A (deze beveiligen tegen kortsluiting en overbelasting). Aan elke automaat hangen we 2 stopcontacten met aarding. Vanuit die stopcontacten vertrekken stekkerdozen mét dubbelpolige schakelaars. Vanuit die stekkerdozen vertrekt een stekkerdoos voor elke hersteller zodat ieder zijn stroom kan uitzetten met een schakelaar. Aangezien je dit zekeringkastje in een beschikbaar stopcontact steekt, hoeft dit niet gekeurd te zijn.
- Opgelet: als je merkt dat je op je Repair Café geregeld zwaardere elektro binnenkrijgt zoals bijvoorbeeld een grote slijpschijf, dan zal een B10A automaat sneller uitspringen. Het kan dan zinvol zijn om één van de snelle B10A automaten te vervangen door een C16A.
- Best is de zekering in de hoofdverdeelkast groter dan die in de tafilverdeelkast. Dit zorgt voor een betere selectiviteit van de stroom.
 - In de ideale wereld heb je twee kastjes, maar dat kost wel wat geld (ongeveer 150 euro voor deze opstelling, zonder de stekkerdozen).
 - In diezelfde ideale wereld vertrekt vanuit de eerste stekkerdozen voor elke hersteller een zwevende aardlekbeveiligiger, waaraan dan de individuele stekkerdoos wordt gehangen. Zo heb je nog een extra beveiliging.
 - Gebruik enkel stopcontacten met aarding.
 - In een schets geeft dit het volgende:

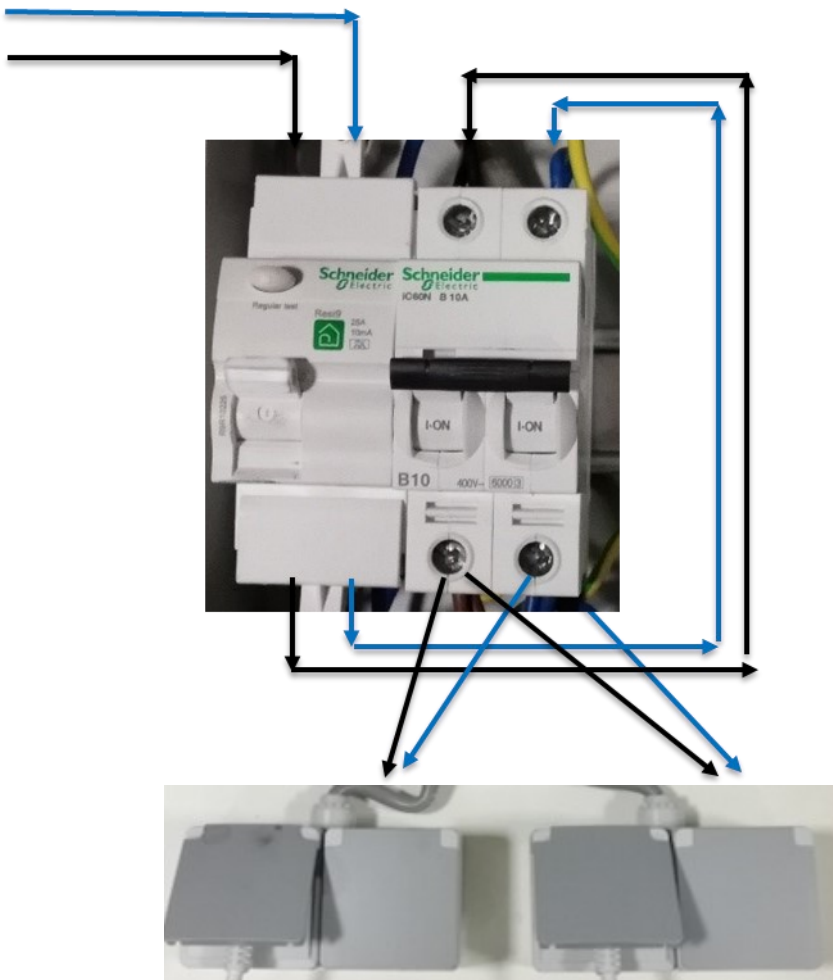
Verdeelkastje met stopcontacten

Inhoud verdeelkastje = aardlekschakelaar 10 mA & installatieautomaat B10A

Inwendige bedrading

Bedradingsschema

Maximaal vermogen = $230 \times 10 \text{ A} = 2300 \text{ W}$, voldoende om elk huishoudelijk apparaat te testen.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Heeft elke hersteller een eigen stekkerdoos?
- Hoe lopen de kabels? Kan je er makkelijk over vallen?
- Van waar komt de stroom?
- Hangt alles op één zekering?
- Hebben alle stopcontacten aarding?

MEETTOESTELLEN EN GEREEDSCHAP

Het belangrijkste is dat je met veilig materiaal werkt. Het is handig als er in je Repair Café een degelijk materiaal aanwezig is voor de herstellers die er zelf geen hebben of die een minder veilig exemplaar hebben. Meer info vind je onder het punt 'basiskennis herstellers – gebruik van meettoestellen en gereedschap'.

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Is het nodige materiaal aanwezig in je Repair Café?
- Is het materiaal dat jullie gebruiken veilig?

ERGONOMIE

Hoe kan je de omgeving van je Repair Café aanpassen aan de noden van je vrijwilligers? Idealiter heeft ieder zijn eigen tafel.

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Kan iedereen in een comfortabele houding zitten? Vb. voor de textielherstellers is dit een belangrijk aandachtspunt: voldoende ruimte, aangename houding voor de rug, niet in de eigen schaduw werken, ...
- Heeft iedereen voldoende ruimte om te werken en zijn materiaal te leggen?
- Heeft iedereen voldoende licht? Werkt niemand in zijn eigen schaduw?

EHBO EN PERSOONLIJKE BESCHERMING

Een ongelukje, klein of groot, is snel gebeurd. Uiteraard geldt ook hier: beter voorkomen dan genezen. De moeite dus om er even bij stil te staan.

Voor bepaalde herstellingen beschermt de hersteller zich best met handschoenen en/of een veiligheidsbril.

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Is er een ehbo-koffertje aanwezig?
- Is een van de vrijwilligers aanspreekpunt bij een ongelukje? Kent iemand iets van ehbo?
- Is er een AED-toestel aanwezig op de locatie? Kan iemand er mee werken?
- Zijn er handschoenen en een veiligheidsbril aanwezig?

BRANDVEILIGHEID

Ook tijdens een herstelling is er soms brandgevaar. Neem je voorzorgen!

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Is er een brandblusser?
- Is er een branddeken?
- Kent iedereen de weg naar de nooduitgang? Is deze goed aangeduid?

*BASISKENNIS
HERSTELLERS*

WERKMETHODE

Een deelnemer die met een kapot item voor je zit, wil je graag zo snel mogelijk helpen. Toch is het belangrijk om het toestel niet meteen open te draaien of in het stopcontact te steken. Met een goede werkmethode werk je sneller en doelgerichter. Een mogelijke aanpak:

• STAP 0: DE BASIS IS 'GEZOND VERSTAND'

- Tijdens de hele herstelling blijf je denken aan de veiligheid
 - Kan er 230V of een andere gevaarlijke spanning aangeraakt worden? Dit kan een pijnlijke en in het ergste geval een dodelijke schok opleveren. Bij voorkeur werk je aan een toestel dat niet onder spanning staat. Als het nodig is om onder spanning te werken, wees dan extra voorzichtig en zet de spanning zo snel mogelijk terug af.
 - Kan er iets gevaarlijk gaan bewegen dat je kan kwetsen?
 - Kan er iets heet worden waaraan je je kan verbranden?
 - Kan er heet water, hete stoom, hete lucht, microgolfstraling of iets anders gevaarlijk vrijkomen dat je kan kwetsen?
- Tijdens de hele herstelling blijf je opletten voor iets wat niet in orde lijkt:
 - Verdacht uitzierende onderdelen zoals verkleurde draden, beschadigde en gebroken onderdelen, kapotte behuizing, ...
 - Verdachte geuren
 - Verdachte geluiden
 - Als deze verdachte dingen de oorzaak van de storing kunnen zijn, dan onderzoeken je ze. Zo niet dan onthoud je ze, maar verspil je er niet te veel tijd aan.

• STAP 1: VRAGEN STELLEN AAN DE DEELNEMER

- Wat weten we over de storing? Vragen die je kan stellen:
 - Is het zomaar ineens stuk gegaan?
 - Werkt het soms en soms niet?
 - Heeft het gestonken, een raar geluid gemaakt ofzo?
 - Heeft het de stroom doen afvallen?
 - Is het nog ooit defect geweest?
 - Is het gevallen?
 - Heeft er al iemand geprobeerd om het te herstellen? Is er al aan gesleuteld?
- Wat weten we over het toestel? Vragen die je kan stellen:
 - Hoe werkt het toestel als het in orde is?
 - Heb je een handleiding? Heb je de mogelijkheid om ze via internet op te zoeken? Ze kan helpen om de storing makkelijker te vinden en bevat vaak info over storingsmeldingen.
 - Hoe wordt het gebruikt?
 - Wat doen eventuele knoppen?
 - Wat betekenen eventuele lampjes?

• STAP 2: CONTROLEREN, TESTEN EN STORINGSDEEL BEPALEN

- Controleren
 - Controleer bij een oude toestel of het wel geschikt is voor 230V.
 - Bij een zichtbaar beschadigd toestel onderzoek je of het wel veilig is om het te testen.
 - Als je vermoedt dat de zekering of aardbeveiliging zal werken dan meet je eerst met de multimeter.
 - ◆ Meet de inwendige weerstand van het toestel en bedien ondertussen de aan/uit knop.
 - ◆ Als er een aarding is aan het toestel meet dan de isolatieweerstand.
- Testen
 - Als het veilig kan, dan test je het toestel zo grondig mogelijk. Doe dit samen met de deelnemer.

- Storingsdeel bepalen
 - Door wat je nu weet van de storing, kan je zeggen dat in een bepaald gedeelte van het toestel de storing zit. Dit deel noemen we het storingsdeel.
 - Voorbeeld:
Toestel: schemerlamp met 2 lampen, met keuzeschakelaar: alles uit, alleen 1ste lamp aan, alleen 2de lamp aan, beide lampen aan.
Storing: lamp 1 werkt normaal en lamp 2 brandt nooit
Storingsdeel:
Omdat lamp 1 normaal werkt horen de gemeenschappelijke delen van lamp 1 en lamp 2 en het deel van lamp 1 niet tot het storingsdeel, dat zijn de stekker, de kabel tot keuzeschakelaar, kabel tussen schakelaar en lamp 1, lampenhouder 1 en lamp 1.
Omdat lamp 2 nooit brandt horen de delen die uitsluitend voor lamp 2 dienen tot het storingsdeel, dat zijn de keuzeschakelaar, de kabel tussen schakelaar en lamp 2, lampenhouder 2, lamp 2

• STAP 3: DE MEEST WAARSCHIJNLIJKE OORZAAK – OP WEG NAAR DE OORZAAK

- Meest waarschijnlijke oorzaak
 - Vaak ken je de meest waarschijnlijke oorzaak van een bepaalde storing bij een bepaald toestel. Bijvoorbeeld als een stofzuiger het niet meer doet of maar af en toe werkt, ligt het mééstal aan de kabel/stekker.
 - Als je de meest waarschijnlijke oorzaak kent, dan begin je daar mee.
 - Als je geen meest waarschijnlijke oorzaak kent, dan begin je met het verkleinen van het storingsdeel.
- Het storingsdeel verkleinen
 - Halveren: verdeel het storingsdeel in ongeveer gelijke stukken en onderzoek elk deel.
 - Verwisselen: kan het storingsgebied verkleind worden door het verwisselen van gelijke onderdelen? De gelijke onderdelen zitten in het toestel of we hebben ze bij de hand.
 - ◆ Spanning afzetten en de gelijke onderdelen van plaats wisselen
 - ◆ Testen, wat weten we nu van het storingsdeel?
 - Overbruggen: kan een deel van het storingsdeel overbrugd worden met een draadbrug?
 - ◆ Spanning afzetten en de draadbrug maken.
 - ◆ Testen, wat weten we nu van het storingsdeel?
 - Onderdelen testen: zijn er onderdelen in het storingsdeel die je kan afkoppelen en apart kan testen?
 - ◆ Spanning afzetten en het onderdeel afkoppelen.
 - ◆ Het onderdeel aansluiten met een testsnoer dat in een stopcontact kan.
 - ◆ Testen, wat weten we nu van het storingsdeel?
 - Meten: als je het toestel niet veilig kan testen kan je met meten het storingsdeel verkleinen.
 - ◆ Met ohm-meter
 - ◆ Met voltmeter
 - Opnieuw beginnen: soms weet je niet meer wat je verder moet doen, je zit vast.
 - ◆ Overloop wat je nu weet over de storing.
 - ◆ Misschien heb je iets over het hoofd gezien?
 - ◆ Misschien zit je op het verkeerde spoor?
 - Hulp vragen: soms weet je te weinig over een toestel en zijn er te veel mogelijke storingen om de storing binnen een redelijke tijd te vinden.
 - ◆ Bekijk het probleem samen met een collega hersteller.
 - ◆ Sta open voor de frisse kijk van de collega.

• STAP 4: HERSTELLEN VAN DE STORING

- Zo veilig mogelijk
 - Kapotte zekeringen en kapotte temperatuurzekeringen moeten vervangen worden door nieuwe van de juiste waarde.
 - Beveiligingen van heggenscharen, kettingzagen, grasmaaiers, ... die er voor zorgen dat men het toestel met 2 handen moet bedienen mogen niet buiten dienst gezet worden. Men wil niet dat de volgende keer iemand terug komt met een paar vingers kwijt.
 - Denk aan goede isolatie.
 - Denk aan de brandveiligheid.
- Zo duurzaam mogelijk.
- Dat het toestel zo goed mogelijk werkt: vaak is de deelnemer meer tevreden met een toestel dat maar gedeeltelijk werkt dan met een dure herstelling of het moeten kopen van een nieuw toestel.

• STAP 5: HERSTELLING AFRONDEN

- We kunnen het toestel dicht maken en een laatste keer testen. Als er nog een storing is moeten we die onderzoeken.
- Kan de gebruiker zo'n storing voorkomen? Bespreek dit kort met de deelnemer. Goed advies is goud waard.

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Heeft elke hersteller over het algemeen dezelfde werkmethode? Zijn daar afspraken rond?

BASISKENNIS ELEKTRICITEIT

Niet elke hersteller heeft dezelfde achtergrond en dus ook niet dezelfde basiskennis. Zeker wanneer je elektrische toestellen herstelt, is een basiskennis over elektriciteit belangrijk. Hoe ga je hiermee om in je Repair Café? Bevraag je een nieuwe hersteller hierover (een open gesprek lijkt ons zinvol)? Laat je elke nieuwe hersteller samenwerken met een ervaren hersteller om zo te achterhalen of de basiskennis in orde is? Maak je afspraken met herstellende van wie de achtergrondkennis niet voldoende blijkt? Hoe help je deze mensen verder? Door het samenwerken met iemand die er veel van kent? Bied je opleiding/leerkansen aan?

▼ VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Hoe achterhaal je of iemand voldoende basiskennis over elektriciteit heeft?
- Wat doe je als iemand zijn basiskennis niet voldoende blijkt?
- Hoe geef je herstellende oefenkansen in je Repair Café?

GEBRUIK VAN MEETTOESTELLEN EN GEREEDSCHAP

- Wat zijn goede meettoestellen die je best in je RC hebt
 - Een multimeter (die volt, ampère en ohm kan meten), is een handig instrument. Bij de basistoestellen, stel je zelf de te meten waarde met een knop in. Bij duurdere toestellen (120 euro), weet het toestel automatisch wat het meet. Als je een nieuwe multimeter aankoopt, is een True RMSmeter de moeite waard. Deze zijn iets duurder maar meten het meest exact bij wisselspanningen/stroom die niet sinusoidaal is. Het voordeel van een multimeter is dat je er ook mee kan meten als er geen spanning op het toestel zit. Het nadeel is dat je moet weten wat je meet. Het voornaamste is dat je je toestel goed kent. Gesuggereerde werkmethode voor herstellende met weinig ervaring: eerst dingen herstellen zonder spanning, dan leren meten met een toestel.
 - Spanningstester: is handig, maar je kan er alleen mee meten als er spanning op het toestel staat. Er bestaan toestellen die multimeter en spanningstester combineren, maar die zijn prijzig (ongeveer 150 euro).
>> voor alle toestellen geldt: gebruik 'veilige' toestellen. Toestellen met bijvoorbeeld een CE markering voldoen aan minimale Europese eisen. Een toestel mét een zekering in, is veiliger dan eentje zonder. En vooral, leer je toestel kennen voor je het gebruikt.

- Wat is ander goed gereedschap dat je nodig hebt om veilig te werken in je RC:
 - Regelbare voeding tot 12V/ 500 mA met snoer (handig als er geen batterijen in een toestel zitten)
 - Tangenset: bekkentang, kniptang, telefoontang, ...
 - Krimptang (aderhulstang en kabelschoentang) om connectoren te maken
 - Kabelstriptang
 - Schroevendraaierset voor speciale schroeven
 - Magnetische schroevendraaier
 - Computer met internet
 - Vergrootglas
 - Verlichting / kleine zaklamp (eventueel op je hoofd)

>> Het is belangrijk dat herstellende kans krijgen om hiermee te oefenen in een veilige omgeving (vb. naast een ervaren hersteller, oefenkansen buiten het Repair Café met deelnemers, ...)

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Is er voldoende, veilig materiaal aanwezig in ons Repair Café?

3

COMMUNICATIE

VRAGEN STELLEN

Vragen stellen in het begin: wat scheelt er precies? Hoe is iets stuk gegaan? ...
Hiervoor verwijzen we graag naar 'stap 1' in de werkmethode.

ADVIES

Het is belangrijk dat de info of het advies dat je geeft correct is (link met basiskennis), nu wordt er soms foute info gegeven uit onwetendheid. Dit hangt samen met het punt 'basiskennis elektriciteit'. Hoe achterhaal je of iemand voldoende kennis heeft? Wat doe je om ontbrekende kennis bij te schaven? Wat doe je als je iemand verkeerde informatie hoort geven? Heb je hier afspraken over?

Als je iemand verkeerde informatie hoort geven, kan je bijvoorbeeld de hersteller even apart roepen of proberen om diplomatisch tussen te komen. Een cultuur waarbij het evident is dat herstellende elkaar helpen, maakt dit makkelijker.

INSPANNINGSVERBINTENIS

Het is belangrijk dat deelnemers beseffen dat je met hen geen resultaatsverbintenis maar een inspanningsverbintenis afsluit. Je 'probeert' hen te helpen, maar je 'beloofd niet dat je het probleem zal oplossen'. Een belangrijk verschil! De deelnemer blijft eigenaar, jij probeert te helpen. Je wordt als Repair Café op geen enkel moment eigenaar van een toestel. We raden aan om dit ook op te nemen in je huisreglement. Daarnaast kan je bij elke herstelling nog even letterlijk zeggen 'Ik ga proberen je te helpen'. Zo herhaal je de inspanningsverbintenis nog eens.

In theorie gebeurt het niet, maar soms nemen herstellende, met alle goede bedoelingen, toestellen mee naar huis om ze daar verder te 'proberen' herstellen. We raden aan om hier goede afspraken rond te maken en hier ook iets over op papier te zetten. Je kan hiervoor plaats voorzien op je herstellende of een apart papier maken. Laat de deelnemer dit ook ondertekenen om discussies achteraf te vermijden. Want wat als het toestel bij je thuis 'verder' stuk gaat? Wat als het niet meer te herstellen is? Steek je het terug in elkaar? Wie brengt het naar het containerpark? Of gaat het toestel helemaal stuk tijdens het vervoer of raakt het beschadigd? Hier wil je als vrijwilliger niet voor verantwoordelijk gesteld worden.

Contactgegevens noteer je sowieso best. Nu gebeurt het soms dat een toestel na het Repair Café hersteld wordt, maar niet wordt opgehaald. Maak ook hier afspraken over.

Aan de geleverde inspanning hangt geen vergoeding vast. De meeste Repair Cafés werken met een systeem van 'vrije giften' waarbij de deelnemer aan het einde van de herstelling een centje in een spaarpot kan steken. Die spaarpot kan je voorzien aan de onthaaltafel, of bij elke hersteller apart.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- ▼ • Hoe gaan we om met de inspanningsverbintenis binnen ons RC:
 - ▼ – aan het begin van een herstelling
 - in de huisregels
 - bij het mee naar huis nemen van toestellen

SAMEN HERSTELLEN

Samen met de deelnemers herstellen is fijn, maar vraagt extra oplettendheid. Niet elke deelnemer heeft technische kennis of is even handig. Het grootste gevaar schuilt wellicht in de impulsiviteit van mensen, vooral bij kinderen vraagt dit extra waakzaamheid.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- ▼ • Hoe gaan we om met samen herstellen binnen ons RC:
 - ▼ – Welke boodschap geven we aan deelnemers?
 - Welke afspraken maken we met deelnemers?
 - Nemen we bepaalde voorzorgsmaatregelen?

TUSSEN DE VRIJWILLIGERS

Het is handig als de onthaalvrijwilligers goed weten welke hersteller waar goed in is. Zo kunnen ze de deelnemers gericht doorsturen naar iemand die hen effectief kan helpen;

Ook de communicatie tussen de herstellers is belangrijk. In een cultuur waarin het evident is dat je elkaar helpt en ondersteunt, is het makkelijker om elkaar advies te geven en hulp in te roepen.

Het spreekt voor zich dat vrijwilligers elkaar beter leren kennen naarmate ze langer samenwerken.

VRAGEN OM BIJ STIL TE STAAN:

- Kennen de onthaalvrijwilligers de talenten van de herstellers?
- Hoe communiceren herstellers onderling?

